

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HÍRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 6 ft — kr.
 Félévre . . . . . 3 — 50
 Negyedévre . . . . . 1 — 50
 Egy hóra 30
 Egy évszám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám
 (Nadosy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszo-
 lások intézendők.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSÉTT, Széchenyi-tér 12-ik szám,
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény
 intéendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adtnak.
 —
Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek föl.
 Előfizetések elfogadtnak még
 valamennyi könyvkereske-
 désben.

Egyes számok kaphatók:

Wendinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein Jozsef és fia (Széchenyi-tér) **Sóhm Manó** (fő-utca), papir- és könyvkereskedésében
 Mindenzen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a pécsi kamarai kerület közlekedésügyi viszonyairól.

A pécsi keresk. és iparkamara az 1889-ik évről szóló közgazdasági jelentésében többek közt a kamarai kerületet képező Baranya-, Somogy- és Tolnamegye közlekedési s illetve vasúti szállítási viszonyaira vonatkozólag több sérelmet és visszásságot sorolt föl s azoknak orvoslását s egyéb szükséges intézkedések megtételét kérte. A kereskedelmi miniszterünk a kamarai jelentésnek egyelőre a közlekedési viszonyairól a kerület részét levé tárgyalás alá, annak eredményéről a kamarát leiratban értesítette, melynek közérdekűbb pontjai a következők:

A kamara kerületének 1889. évi gazdasági, kereskedelmi, ipari és forgalmi viszonyairól szóló jelentésében foglalt díjszabási észrevételekre és javaslatokra nézve a következőkről értesitem a kamarát.

A mi mindenekelőtt a kamarának a gabonaszállításra vonatkozólag tett észrevételeit illeti, erre nézve megjegyzem, miszerint nem tartom helyt állónak a kamara azon nézetét, hogy a kamara területéhez tartozó vidék gabona-kereskedelmének hanyatlása a mohács-pécsi és pécsbarcsi vasutak díjszabási intézkedéseire volna főképp visszavezethető.

Ezen vasutak díjtételei az utóbbi időben a fölügyeleti jognak részemről történt lehető érvényesítése következtében nem hogy drágultak volna, hanem számos díjkezdővel és a köteleki díjszabásokba beszámított olcsó egység-tételek útján egyenesen mérsékeltek.

Hogyha tehát ezen forgalom az utóbbi időkhöz csökkent, ezen körülményt inkább a gabonaforgalom alakulását befolyásoló általánosan jellegű okokra, mint a díjszabási helyzetre kell visszavezetni.

A mi különösen a dunagőzhajózási társaságnak Barcsra gravitáló tarifapolitikáját illeti,

ezen ügyeket fényes főnáll; lehető ellen-súlyozása érdekében azonban a főntebb említett vasutak a dunagőzhajózási társasággal egyetértőleg Mohácson való átrakással mérsékelt díjtételeket léptettek életbe, mely intézkedés útján a dunagőzhajózási társaság kivételre díjszabásának a kamara által jelezett hatása részben egyensúlyozottat.

A mi azon eseteket illeti, melyeket a kamara annak bebizonyítására említ föl jelentésében, hogy Budapest mennyivel kedvezőbb díjszabási elbánásban részesül, mint a kamara területéhez tartozó helyek, ezen körülmény megítélésénél nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a baja-budapesti gabonadíjtétel a vízi versenyre való tekintettel engedélyeztetvén, a nem versenyzett viszonylatokban érvényesülő díjszabászerül rendes tételekkel egyáltalában nem hasonlítható össze.

A mi pedig a szabadka-budapesti és szabadka-pécsi díjtételek összehasonlítását illeti, a díjszámítás különös előnyben nem részesíti a fővárost, mert a magyar államvasutak szabadka-villányi vonalrészén (Pécs felé) ugyanazon díjszámítás, vagyis az 1-ső külön díjszabás nyer alkalmazást, mely a szabadka-budapesti viszonylatban érvényes díjtételbe is beszámítottat.

A mi a kamara azon további panaszát illeti, hogy a budapest-pécsi vasút némely állomásáról a déli vasút némely stajeroszági és karintiai állomására rendelt gabonaküldemények után életbe léptetett közvetlen díjtételek útján a dombovári gabonapiacz jelentőségétől Szakály-Hőgyész javára megfosztatik, megjegyzem, hogy az utóbb említett állomás díjtételének leszállítása a versenyviszonyok nyomása alatt létesült, és habár a panasz jogosultságát ily terjedelemben el nem ismerhetem, mindazonáltal a kamara által kiemelt helyi érdek lehető kimélete céljából a m. kir. államvasutak igazgatóságát egyidejűleg utastottam, hogy a szakály-hőgyézi díjtélt olyképen szabályozza, miszerint a természetes helyzetnél fogva Dombovár felé irányuló gabona-

küldemények ezen állomásról mesterségesen el ne terelthessenek.

A borszállítványokra vonatkozó észrevételeire általánosságban megjegyzem, hogy a jelen-tésben hangsúlyozott kívánalmak legnagyobb részét már teljesítették. Így a budapest-pécsi vasút bor-díjtételei rendeletemre jelentékenyen leszállítottak az által, hogy a teljes kosírkamionokban földárasra kerülő borküldemények után az 1-ső külön díjszabás tételei léptettek életbe.

Ezen díjleszállítás még nagyobb mértékben fog érvényesülni, ha a m. kir. államvasutak kidolgozás alatt álló helyi díjszabása a budapest-pécsi vasut vonalára is ki fog terjesztettni, a mi a jövő év kezdetével megtörténik.

Nagyrészt teljesített továbbá a kamara azon óhaja is, hogy a budapest-pécsi vasut állomá-sai a nyugati fogyasztási piacokra érvényes kivételre bordindíjszabásokba felvétsenek, és erre az egyes köteleki díjszabások jóváhagyása alkalmával a jövőre nézve is kellő gondot fogok fordítani.

Intézkedtem ezeken kívül az iránt is, hogy a szükséghez képest a borszállítványok után megfelelő kedvezményes díjtételek is létesít-senek és hogy ezen tételek a kisebb szállítók-nak is rendelkezésükre bocsátassanak. Így Pécs-ről valamint a mohács pécsi vasut egyéb állomá-sairól Budafok, Budapest, Győr, Pozsony és Bécsbe szállítandó borküldemények után mini-mális mennyiség kikötése nélkül nagyon ala-csony díjtételeket engedélyeztem, melyek többnyire alig számbavehetőleg magasabbak a hajó-zási díjtételeknél vagy legalább is olyanok, hogy ezen díjtételek alapján a bor továbbításá-nál különben is cseleszerűbb közvetlen vasúti szállítás általában előnyösebbnek mutatkozik a kombinált vasúti és hajózási, vagy a minde-csetre lassúbb közvetlen hajózási szállítással.

Borszállításra szolgáló tartánykocsi be-szerzésével foglalkozom és mihelyt arra nézve, mely szerkezet leend a legalkalmasabb, a meg-indított tanulmányok alapján, végleges megállá-

A „Pécsi Figyelő“ tárcaja.

Viszontlátás.

Vágyó szívevel vártam azt a boldog órát,
 Hogy viszontláthassam lelmem boldogságát:
 Lányka téged látni volt vágyimnak telje,
 — Minek is azt tudnom, hogy családót benne!!
 Viszontlátni — még e gondolat is öröm;
 S ha van boldogság számomra a földön,
 Egy ez csak, ez élet s mily boldogság lenne:
 — Minek is azt tudnom, hogy családót benne!!
 Jött az óra — szebb jövőnek tűnde kepe,
 Szegény szívem, meg ez időt is megélté:
 Viszontlátam ötet, vágyim teljesedve,
 — Minek is azt tudnom, hogy családót benne!!
 Láttam, hogy felejtve — felejtve a szép mult,
 Felejtő, hogy egykor a kebleme simult,
 Felejtő az esküt: örök lesz szerelme,
 Felejtő, hogy mondá — nem családót benne!!
 P.—ly.

Furcsa öreg.

— Irta: Bogáthy Medárd. —

Valahányszor a postára megyek, egy öreg úrral találkozom, ki a hivatalos helyiség egy és ugyanazon sarkában makacs szívóssággal vár

valamit. Eleinte nem tűnt föl nekem a tablábírók korára emlékeztető eme különös alak, de később fölébresztette figyelmemet. Sokszor szántszüdek-kel maradtam vissza, hogy megtudjam, mit vár hát tulajdonképen? Azonban az öreg hallgatag-sága és a póstatiztek sűrűs elfoglaltsága, mely korántse csabítja őket unalmas kérdézőködés-ekre, huzamosb ideig meggátoltak szokatlan kíváncsiságom kielégítésében.

A hóféhér szakállu s aggodalmat eláruló becselt arcú tisztas aggot nem mertem megval-latni. Attól tartottam, hogy titkos rendőrnök fog nézni. Üveges szemecinek fénytelen tekintete azt látszott mutatni, hogy azok közé tartozik, kik ama régi elvnek hódolnak: „törődjek mindenki a maga bajával.“

De a kíváncsiság, mely egyebkor távol szokott tőlem lenni, a kielégítést bátraltató kör-ülmények sajátságos azaporodása miatt lassan-ként erősen befészkelte magát gondolatilágomba.

Van így néha az ember!
 Kezdem restelni a helyzetet.

Akár hová mentem, akár mibe fogtam: magam előtt láttam szüntelenül a sarokban vá-rakozó öregget.

Utóbb már boszankodtam magam fölött.

Hát mi közöm nekem ehhez az emberhez?
 Ha esetleg meg találom tudni ácsorgása célját, boldogbom leszek? Ej, verjünk ki a fejünköl a vénasszonyoknak ezt a kiváltságát!

Hasztalannak bizonyult szilárd elhatározá-somat követő erős akaratom: a hóféhér szakállu agg ott motoskált képzeletemben folyton, a mint aggódo tekintetét egyik-másik szorgalmas-kodó póstatisztre vetette.

Sőt még álmaimat is megzavarta. Nekem, a ki rendes körülmények közt jámbor honpol-gárhoz illőleg csupán békés természeti dolgok-ról szoktam álmodni, mint például: hogy nagy fekete szőrű kandur macskám milyen kegyel ejti zsákmányul a szobámban könyveim közt garáz-dalkodó egeret... vagy hogy a szakácsné mint löpözködik el lefekvésem után a kapuban leske-lődő fráterjához... s mint játszak el dnetten a „Csók“ vigjátékot — publikum nélkül... vagy hogy az anyósom mustra nyelvet miként lötötte meg a lapos guta... most egyszerre véres tra-gédiák szövődtek megszokott látományaim közé.

Láttam, a mint az öreg megbicskázta az összevont szemöldökű póstatisztet s aztán futás-nak eredt, de az ember rendőrségi elcsipe s nyom-ban végrehajtotta rajta az exekucziót... A ha-

podásra juthatok, a szükséges intézkedéseket a forgalom igényeinek megfelelő terjedelemben megteendőm.

Időközben is intézkedtem már, hogy bor szállításra átalakítandó teher-kocsik borkereskedőknek, kiknek ily kocsikra szükségük van, bérbe adassanak; miről az érdekelt kereskedőkből értesíthetők.

A tartánykocsikban való borszállítás kezelésének megoldásával kisebb fontosságúvá fog válni a kamara azon kívánsága is, hogy a használt és éresen visszamenő boros hordók szállítási díjai mérsékeltesse, mely kérelem teljesítését ez idő szerint legalább általánosságban tekintettel arra, hogy az ily hordók berakásával a vasuti kocsik hordképessége csak igen csekély mértékben használhatók ki, a gondozásomra bízott vasutak pénzügyi érdekeire való figyelemmel kilátásba nem helyezhetem.

A mi a kamara azon óhaját illeti, hogy a kamara területén vasutak széndíjteleinek leszállítása után a pécs-vidéki község terjesztése előmozdítások, megjegyzem, hogy a szóban levő vasutak széndíjtelei a dunagőzhajózási társaság és a szóban levő vasutak között évekkel előbb létesült szerződési kötelezettségek által oly módon van korlátozva, hogy a fennálló helyzet tartama alatt a különben kívánatos intézkedéseknek szünetelniük kell.

A mint azonban az erre nézve fennálló nehézségek elfognak hátráltatni, gondom lesz arra, hogy a pécsvidéki községnek is lehetőleg olcsó szállítási díjak nyújtassanak.

A mi a kamara azon észrevételét illeti, hogy míg a stájer puha-fa könnyen eljut a pécsi kamara vidékére, addig az észak-magyarországi eredetű ily cikkel ott csak ritkán találkozhatni, — ezen körülmény magyarázatát találja azon jelentékeny és díjszabási eszközök segítségével ki nem egyenlített távolság különbözőben, mely az említett termelő helyek közt a kamara területén fekvő piacokhoz viszonyítva fentorog. Megjegyzem azonban e tekintetben, hogy a déli vasut kivánságomra azon kivételes díjmérsékleteket, melyeket előbb a karinthiai fa behozatalának nyújtott, megszüntette, úgy hogy most ezen behozatali forgalom sem részben a déli vasut magyar vonalán kedvezőbb elbánásban, mint a hazai termék forgalma.

A szlavoniai állomások föladására kerülő nyers bőrök és állati termények szállítására vonatkozólag előadott panasz megszüntetésére a m. kir. államvasutakat utasítottam.

Végül a kamara azon kérélmét illetőleg, hogy Pécsért menetjegy-iroda állíttassék föl, megjegyzem, hogy a menetjegy-irodák száma ez idő szerint a forgalom szükségéhez mérten van megszabva, s ily menetjegy-iroda föllátítása első sorban attól függ, hogy az illető vállalkozó részére a forgalomban megfelelő működési alap kínálkozik. Mindezek eddig nem tették indokoltá azt, hogy Pécsért ily iroda szerveztessék. Ha azonban a forgalmi igények fejlődése ezt

megkívánja, az ellen sem lesz nehézség, hogy a kamara ezen kívánsága is figyelemre vételre találjon. Budapest 1890. évi június hó 4-én. Baross s. k.

A keresk. és iparkamara ezen miniszteri leiratot legutóbbi közlésem öröndetes tudomásul vette, csak azt sajnálta, hogy a miniszter míg a kamarát jelentésnek a közlekedési viszonyokat illető minden pontjára reflectált, egyik igen alapos és jogosult panaszról nem emlékezett meg, s ez a pécsi pályaudvar és indóház sirlalmas állapotai ellen kifejezett panasz. A kamara azonban e hallgatást nem magyarázza, mintha a miniszter ez ügy elől kitérni akarna, hanem hogy a miniszter a pécs barsi s esetleg a mohács-pécsi vasutnak is államosítása kérdésének tisztázásáig, a mondott ügyben különféle okokból nem nyilatkozhatik.

Előfizetési fölhívás.

A „Pécsi Hírlap“ és a „Pécsi Figyelő“ egyesülése óta körülbelül egy negyed év telt el, mely idő alatt meggyőződhetek t. előfizetőink, hogy ezen egyesülés által oly lapot kapnak, melyel tartalomra, jól értesültségre, megbízhatóságra és olcsóságra egy vidéki lap sem állja ki a versenyt.

Kérjük tehát az eddigi t. előfizetőinket, hogy lapunkat előfizetéseikkel továbbra is partolni sziveskedjenek s a mennyire lehet, azt körükben ajánlják és t. részszék.

Lapunk előfizetési díja:

fél évre . . . . 3 frt —
negyed évre . . . . 1 „ 50 kr.
egy óra . . . . — 50 kr.

Tisztelettel

a „Pécsi Figyelő“
„Pécsi Hírlap“
kiadóhivatala.

H I R E K.

— (A vidéki gazdaközöséget)

— tekintet nélkül arra, vajjon olvasó-e lapunknak vagy sem — tisztelettel főkérjük, a gabona állásáról, a termésre való kilátásokról, esetleg természeti veszedelmekről és nagyobb károkról hétről hétre sziveskedjenek lapunkat értesíteni. Ez által — ha mind nagyobb kiterjedési körből érkeznek hozzánk hiteles tudósítások — kölcsönösen tudomást szerezhetnek vidéki gazdáink a más környékeken levő állapotokról, a mely tájékozás, hogy föltétlenül fontos a gazdára

nézve, magyarázunk meg kell. Tudósításokat levélben vagy egyszerű levelező-lapon köszönettel fogad a

„Pécsi Figyelő“
szerkesztőség.

— (A kir. tábla épülete.) Hétfőn

kezdtek a kir. táblának szánt volt Oertzen-ház átalakításába. Az utca föléli részen az állványokat állítják föl ez idő szerint, míg belül, az udvaron, a régi színház hasznavehetetlen részeit bontogatják. Patkányok ezrei rémes vijjgongással rebbennek ki ékeken át békén hagyott nyugalmas fészkeikből s a munkásoknak van dolguk, míg egy-egy ilyen nekibőszült csoporttal, melyben macska nagyságu, hatalmas őspatkányok sem hiányzanak, eibanlatnak, bontó esakánynyal, kömves kalapáccsal, tégladarabokkal, eszmasarokkal esvén nekik. Ezek voltak a leghivebb lakói a régi színházépületnek, most már ezeknek is itt kell hagyniok az ősi fészket s a szomszéd házakban tengődniök a személtetes keserű kenyeren. Az Oertzen-ház legfiatalabb lakója, a belyarosi leányiskola természetesen szintén kivonul a bolygatott épületből s a legújabb határozás szerint nem a Bazar-épület 2-ik emeletére fog fölkapaszkodni, a mi nem is alkalmas iskolának s csak szükségből lehetne arra használni, hanem az Ópósta-utczában levő Hoffmann-féle ház emeletén fog új menhelyet találni.

— (Iskolai záró-ünnepélyek.)

A főgimnázium tanulói pénteken d. u. 5 órakor a városi tornacsarnok kertj helyiségében díszoratózatot tartottak. A jelenlevő nagyszamu közönségnek először a jelenlegi osztályok tanulói mutattak be osztályonként testgyakorlási ügyességeket, azután a felsőbb osztályokból kiválogatott jobb tornázók tünteték ki képességeiket a korlaton és nyújtón való tornázás, egy a bak-és rudugrás által. Közülük nem egy kiváló ügyességet sajátított el e dolgokban, a mit a közönség élénk tapsokkal jutalmazott. A tornamutatónyok befejeztével az intézet igazgatója az ügyesebb és szorgalmas tornázók között jutalmakat osztott ki s ezek között az atletikai clubb által ezéla följajánlott emléképeneket. Masnap ugyancsak a főgimnáziumi tanulói ifjuság sikerült ünnepélyt rendezett az intézet nagy termében. Az ünnepély, melynek zene-és énekszámokból álló részletes műsorát lapunk már közölte, igen intelligens s különösen nagyszamu hölgyközönség jelenlétében folyt le. Mind az ének, mind a zenekar szerepét fejeleztet előadása megnyerte a közönség tetszését. Az énekkar legnagyobb sikerét a magyar népdalok s Konti „Eleven ördög“ című operettjéből vett induló élénkiésével aratta. Ez utóbbi darabnál az ifjuság zenekar is, mely

jam szalai égnék meredeztek a rémtülettől még másnap reggel is! Máskor pedig az öregét látam meggyilkolva a póstatiszt által. — Szóval vége hossza nem lett a kinzó álmoknak.

Már le akartam tenni arról, hogy valaha a póstaépületbe betegyem a lábamat, midőn a véletlen megszánta siralmas állapotomat és segélyemre jött.

Ott vagyok a póstatisztet elzáró rekesz előtt, nem messze tőlem pedig az öreg. Nem akartam rá nézni, hatat fordítottam neki, de azért jól láttam, a mint közvetlen közelemben furakodik. Előzékenyen helyet engedtem neki. A póstatiszt a mint meglátta, idegesen rákiáltott:

— Hanzszor mondjam már, hogy nem jött level, vén bolond? Mit alkalmatlankodik itt nap — nap mellett?

De nyomban rá, mintha megbánta volna heves kifakadását, szelid hangon hozzá tette:

— Menjen baba öreg, majd holnap bizonyosan megjön a várva várt level.

Azt hittem, hogy a póstatiszt kíméletlensége leverő hatást gyakorolt reá. Megsajnáltam s távozása közben utána rohantam, hogy keserűségét a vigasz balsamával enyhíthsem.

Nagy esodálatomra arczkifejezése mit sem változott. Ugyanaz a fenyletlen tekintet, ugyanaz a sápadt arcz.

Huam valamit morgott maga elé, a mit nem bírtam megérteni.

Az ajtónál esieptem el. Agg kora daczara elég ruganyosan lépkedett.

Megszólitottam:

— Bátyám uram!

Megfordult s mereven rám nézett. Majd, mintha nem lenne szemeknek, barazdas kezeivel vagy kétszer meg megtörülgette azokat.

— Mintha ismerem öcsém uramat? — szólalt meg végre tompa siri hangon, melynek hallatára hideg borzongás futott végig hátamon.

— Meghiszem azt! — válaszoltam én majdnem fogvaözgortva. — Hiszen minden nap van szerencsém találkoznai bátyám urammal.

— Igaz biz a! Most ismerem rá méla bús kék szemeiről, melyekkel olyau rokonszenvesen tud felém tekinteni; nem úgy, mint a többiek, kiknek nézése a lelkembe hatolni látszik. Pedig nem lehet. . . Titkomat nem fogják megtudni.

Meglepetve néztem rá. Mi lehet az a titok, melyet oly gondosan őriz?

A kapu elé értünk.

Az öreg karjaimba kapaszkodott s úgy indultunk a föuteza felé.

— Kedves öcsém uramnak megmondom — de nehogy tovább adj! . . .

Megráztam a fejemet annak a megerősítőseüll, hogy a világrét sem fog eljárni a szám.

Erősen a szemeim közé nézett s látszólag megnyugodva, bizalmas suttogással tovább folytatta:

— Mert nagy titok ez. . . Ha megtudnák, valamennyi hivatalkereső ember van a vármegegyben, mind nekem esnék és az én protekciómat köszönrögné, a mi nekem kellemetlenségeket okozna; mert a sok nem arra való egyéniséget csak nem ajánlhatom a barátomnak, a ki értem verét áldozni is kész. Bizalmával enyire csak nem élhetek vissza. Lelkiismeretes ember vagyok s meggyőződésemet nem rendezem alá holmi sógorság- komaság-téle érdekeknek. Itt az idő, hogy a hivatalnok-i kar purifikáltassék a mindenféle kétes existenciáktól, a szellemi proletárizmusról.

Kérdőleg néztem az öregre.

Megértett s szorosan hozzám simult, hogy még az a kóbor szellessé ha hallja meg a beszédét, mely a forró hőségben nyakukat esokolgattá.

igen tekintélyes számú tagokból állt, közre működött, mely ezenkívül még a „Gigerl” indulót mutatta be a közönségnek. Két másik zene-szám között egy trio és egy duo volt; közreműködtek e darabokban Kaufmann Nándor, Krudy Géza és Girardi Reszó, kik közül különösen Girardi Reszó VII. o. t. emelkedett a kritika színvonala fölé s hangszerén, a harmoniumon, gondos előadásával és szép játékaival igen te-hetséges zeneisként mutatta be magát. Végül megemlékeztünk a két szavallatról is, melyek közül az első Arany János gyönyörű „Koldus-ének”-e, a másik Gabányi Jóhormu „Desperat ur”-a volt. Az első Schlegel Gusztáv, az utóbbit Bosnyák János szavaltta szép sikerrel. Az előadás végén az élvezetes percekért Grabarits János ur a közönség nevében köszönetet mondott közreműködőknek és a kar vezető-jének, Ág h Timót tanárnak, a ki az elismerést valóban meg is érdemli azért a buzgósa-gért, mellyel a fiatal énekeseket oly fegyelmzett karban tartva, vezeti őket az énektanulásban lépésről lépésre. A közönség szívesen tüntette ki éljenivel és tapsaival a társadalmi életben is közkedveltségben álló fiatal tiszart, kitől a jövőben még nagyobb eredményt várhatunk a mostani bemutatás után.

— **(Az adófelvétel elleni töme-ges remonstráció)** ügyében a pécsi ügy-vedék kedden d. u. 5 órákor előterjesztet tartottak, melyen elvileg abban állapodtak meg, hogy az ez évi adókievetésnél ellenük alkalmá-zásba vett jövedelmi adófelvétel ellen a leg-határozottabban fognak fellépni és minden tör-vényes eszközt fölhasználni és mozgásra tenni a végből, hogy az adókievetés közegyek önkényes adófelvételét ellensúlyozza. Akkor, midőn az ügyvedék folyton szaporodnak és a kereset ke-ve-sből — nem adófelvételnek — hanem jözan és helyes pénzügyi politika mellett a leengede-s-nek van helye.

— **(Péter és Pál ünnepén)** mely napon a pécsi székesegyház templomi bucsuja is ünnepelték. D u l a n z k y püspök a jelen-leg székesegyházul szolgáló Iuceumi templomban fényes segédlet mellett ünnepi istentiszteletet tartott. Bevonulása alatt Jaksch Ede jászott egy orgona ábrándot és fűgát a tőle megszokott virtuozitással, a mise alatt pedig az ének és zenekar Brosig B dur miséjét adta elő igen szép előadással. Az istentisztelet végével Du-lanszky püspök a híveit a pápa megbízása s fűlhatalmazása folytán apostoli áldásban részesítette. E napon délelőt tartották az összes is-ko-lak az ez záró „Te Deum”-ot melyek után a bizonyítványok osztattak ki.

— **(Kutya-napok.)** Az elején hívős június a végén kipótlotta, a mit mulasztott s a beközönlöt júliusnak olyan tikasztó kánikulát adott át folytatásul, hogy csak ugy perzseli a föld halandó lakóját, kívárat azt, a kit a sorsa a város falai közt kényszerít végig telelni a nyarat. Mi pécsiek különösen meg vagyunk

áldva a nyarak hőségeivel, mióta a vén Mecsek s a környező hegyek megkopaszodva pislo-g-nak le ránk. S itt benn usz az egyetlen scta téren kívül más befásított, lombos üdűlőhelyünk, vagy csak árnyékos utunk sem, napsütötte ut-czányok mentében. A városi nép — férfiak asz-szonya — kifeszített napernyőkkel pótolja a lombot a feje fölött s nagyokat fúj a hordoz-ható sátor alatt: a férfi-nép neki gombolókódva az ingig — mellényről tudni sem akarva — levett kalappal, tövig lenyírt tarkójukat szellöz-tette, — a nők nagy mikádó-legyezőkkel hajtvá, uszvolva mozgásra a lústa, álmos levedőt Pedig ez a mi bőségünk még hajnali üdvös belzamos ájér ahhoz a rettenetes hőséghez képest, mely Északamerika lakóit gyöttri szint néhány nap óta. Newyorkban 98 Fahrenheit fokot mutat a hőmérő, Chicagóban 102 fokot. Napszűrés m-rtt e két városban már több ember halt meg s még több a súlyos betegek száma.

— **(Kinevezés.)** A pécsi kir. törvény-szék elnöke P e c h y Károly vezétt joghallga-tót a dardai járásbírószághoz joggyakorokkka nevezte ki.

— **(Kossuth nővére Baranyában.)** Ruttkayné, Kossuthnővére, ki hététt óta Ma-gyarországon időzik s Budapesten a legrok-on-szenesebb óváziók tárgya, nemsokára Bara-nyába is ellátogat. Ruttkayné ugyanis rokon-ságban áll Brázy Kalmán budapesti nagyke-reskedővel és pellérdi földbirtokossal, ki gyengéd s figyelmes hazigazdaja volt a hontalannöv-erének budapesti tartózkodása alatt; a jövő hetek egyikén pedig lehozta vendégét Pellérde-re, a birtokára, a hol Ruttkayné pár napig fog tartózkodni. Pellérdén szintén nagy óváziókkal készülnek fogadni a kiváló vendéget, ki való-színűleg Pécsre is ellátogat.

— **(Grünhuth Ignác †.)** Ismét egy a jeleséink, kiválóbbaink közül, azok közül, a kikre még munka van s a kik a reauj varakozó munkát jól bevégezni erővel áldattak meg. A halál ismét közje vágott a rendeknek s egyikét a legdúsbabban fizető szaloknak letarolta. Grün-huth Ignác, a pécsi ügyvédi kar, a városi képviselőtestület díszje, a kir. törvényszék bites tolmácsa, a pécsi izr. hitközség alelnöke és lelke, rövid két heti, de annál kinosabb szenvedés után vasárnap dében elhunyt — 43 éves korá-ban. A haláleset — bár az orvosok már rég le-mondták a beteg folyógyululásáról — városszere lesújtólag hatott, mert a kit a gyöttrő betegség a halál kezebe adott, városunk társadalmának közszeretében álló tagja volt. Grünhuth Ignác Pécssett született 1847-ben, szegény szűllőktől, a kik szűk anyagi helyzetükben is teljes igyke-zetlükkel támogattak sokat ígérő tehetséggel meg-

áldott fiukat annak tanulmányai közben. Iskoláit Pécssett végezte s a jogi szaknak egy részét, meg ez többinak utolsó éveit a budapesti egye-temen töltötte ki. Mint vezétt jogász szűllővá-ro-sába jött állást keresni s itt algeyözje lett a törvényhatóságának s mint ilyen mindaddig mű-ködött, mig e hivatalában őt Majorossy, a mo-tani főjegyző föl nem váltotta, a mikor is meg-vált a hivatali pályától s ügyvédi iródat nyitott, mely csakhamar a legkeresettebbek egyikévé lön. Időközben feleségül vette Schapringger Joa-chim pécsi bankár egyik leányát, Adélt, a ki-vel a legboldogabb házasságban élte, melynek három kedves gyermek lön gyümölcse. Tehetsége és szorgalma a város legkiválóbb vezéregeisei közé juttatta Grünhuthot, a ki a mellett, hogy kiterjedett gyakorlati körrel bíró ügyvédi iródat vezetett s a törvényszéknél a német bites tolmács ügyeit is végezte, még a városnak sok éven át egyik legbuzgóbb bizottsági tagja volt, az izr. hitközségnek pedig alelnöke és szemel-tye, az izr. öbgeyletnek pénztárosa és való-sággal fölvirágoztatója. Legújában a „Köles. segélyző egylet” ügyészévé választotta meg, mely hivatal teendőit — helyettes minőségben már előbb is végezte. Jótékonyága, áldozatkész-sége széles körben ismeretes. Nem volt köz-vagy jótékony cél, melynek gyűjtőivé tőle őresen került volna vissza. E mellett pártolt erkölcsileg és anyagilag minden nemest és szépet, a mű-vezeteknek és irodalomnak lelkes barátja volt, maga is ügyes zenesz és tollforgató ember hír-ben állott. Tagja volt majd minden helyi és or-szágos egyesületnek, a melyeknek csak valami jótékony vagy kulturális céljuk van. Szóval: jeles tulajdonokkal fölrüházott ember volt, a kit szeretett mindenki, kinek csak vele valami dolga volt. Legutóbb — mintegy két héttel ezelőtt — gyomorbaja ágyba fektette s a baj olyan vezel-delem fordulatot vett, hogy az orvosi tudomány nem segíthetett rajta. Az utolsó napokon még jobbra látszott fordulni a beteg állapota, de az már csak a kialudni készülő élet-mécs utolsó lobbanása volt. A derék ember iszonyu kínok után vasárnap dében kiszendvedt. Temetése hétfőn délután 6 órákor a város vegyes közö-n-ségének imponáns módon nyilvánul részvéte mellett ment végbe a Mária-utczában levő Schaprin-ger házból. A halott ravatálára egész nap hordtak a szebbnél szebb koszorúk egyletektől és ma-gánosoktól. Délután 6 óra előtt kivonult az izr. elemi iskola ifjusága, mig a halottas háznál egy-másután jelent meg testületileg a város törvény-hatósága, az ügyvédi kamara, a kir. törvényszék, az izr. hitközség előjárósága, a köles. segélyző egylet tisztikara s több egylet küldöttsége. Perls Armin főrabbi könykre indító gyászbeszédet mondott a halott fölött s utána a szintárszűllat férfikara gyászlatot énekel. A koszorúkkal borított koporsót aztán a díszbe öltözött rendőrök által körülvevett halottas kocsi-ra emelték s a gyász-menet, melyben több ezer ember vett részt, a Széchenyi-téren és a Ferenczyk-utczán át a szigeti országútra tért s az izr. sirketbe kísértte ki a koporsót, a hol Perls főrabbi elbucasztotta a halottat s szavainak hatása alatt nem maradt szem könnytelenül. Az elhunyt özvegyét a meg-rendítő veszesség betegéde tette, valamint az el-hunyt ipát, az öreg Schapringger Joachimot is, a ki képtelen volt szeretett veje temetésén jelen lenni.

— **(Öngyilkos asszony.)** Tegnapelőtt hajnalban öngy. Ditz Erzsébetné budai külv. lakónő, néhai Ditz vasuti mérnök özvegye meg-uyva 58 éves életét, egy ájtószárnya kötötte föl magát. Mikorra a tettet észrevették s a madzagot levágták, teste már teljesen hideg volt. Nem anyagi bajok kényszerítették őt elhatá-rozására, mert meglehetősen vagyon hagyott maga után, hanem legvalószínűben valami zavarodott perczében követte el az öngyilkosagot.

— **(Egyházamegyei hírek.)** Ula-kovits György velükoveji plébános Harka-novecebe nevezetett ki plébánosra. Németh Ferenc teveli plébános pedig Tamásiba nevezetett ki. Az előbbi plébánia a Normau-gróf, az utóbbi Eszterházy herczeg kegyurasága alá tartozik.

— **(Huszárok verekedése.)** Vasárnap a Steiner-malomban véres verekedés volt a huszárok és a civilek között. Az ellenfelek száma nézve nem voltak ugyan erősek, de annál jobban a vágások és az ütlegek, melyeknek nyomait a résztvevők e szép nap emlékeiként még sokára

— Tudja meg kedves öcsém uram, hogy én testi-lelki barátja vagyok Deák Ferencnek. Együtt jártunk iskolába, együtt ifjonezkodtunk, egymás oldalán küzdöttünk a haza szent jogaíért. Barátságunk szent és örök. Sohasem feledjünk egymást. Egy lapra vagyunk beírva a csillagok nagy könyvében. Ő most Magyarország minisz-terelnöke, a legnagyobb úr az országban a ki-rály után. A múlt napokban nála voltam, nyaka-mba borult, megélelt, megcsókolt kétszer is s kegyesen megígérte, hogy minden kívánságomat teljesíteni fogja. Hej! ha ezt tudnák a vármegyé-ben! De nem mondom meg nekik!... Öcsém uramban bizom, mert melabús kék szemei titok-tartásról tesznek tanubizonyosságot. Meg is fogom érte jutalmazni. Hát én bizony arra kértem az éne kedves egyetlen barátomat, hogy nevezzen ki engem főispánnak. Ez való nekem! Milyen rendet csinálók én a vármegyében! Majd meg-látja! Nem lesz többé árpanécek elsisakázása... harmadosztályu kereseti adó fölemelés... tör-vénytelen restanczia... Kúrtára fogom én a kantárszárat... Nem pöffekelnek többé öblös pipákból miki szűz dohányt a kanczellista urak, hanem dolgozni fognak, mint a hajótörvontató lo-

vak. Nem fecsérik el többé csak úgy könnye-dén az árva adózó nép véres verejtékét... Meghuzom a zablát... Erre születtem én!... Barátom nagy örömmel ígérte meg kéresem tel-jesítését. Ilyen ember kell nekik, mint én: azt mondat. Ugy ám! Várom a kinevezésemet min-den nap. Holnap bizonyosan itt lesz. Ha beülök a főispáni székbe, öcsém uramat alispánnak teszem meg. Ilyen ember kell nekem!

E pillanatban egy gyönyörű 16 éves barna kis lány toppant elém...

— Nagyatyn, már megint a póstán volt? Hiszen a levélhordó haza szokta hozni a leveleket.

S átvette tőlem az öreget, evg mindent megmagyarozó tekintetét vetve rám, melyből egyszerre megvilágosodott előttem, hogy a sze-gény öreg esüdes örtltségben szenved s az a rögeszméje, hogy Deák Ferencztől várja kine-vezését.

Eltávoztak... hanem az öreg másnap is-mét tudakozódott levele után a póstán. S ott találhatók minden nap, addig, mig a jó Isten meg nem szánja s megszüadítja porhüvelyét elborult lelkétől.

fogják kiheverhetni. Az eset úgy történt, hogy a helybeli ezredirodában alkalmazott három huszár valami csekély dolog fölött hajbakapott egy ugyanott jelenlevő békés polgárral. Felber molnár és kormáros ez utóbbinak segítségére sietett, és a huszárok egyike ezt joggal nem avatkozásnak tekintette s öt kardjával nyakszirtén vágta. Erre a kormáros a bormérő helyiségbe vonult vissza, a hová azonban őt e huszár szintén követte s itt újra feléje szökött kardjával. De e vágás májra veszedelmét, eléje ugrott. A kormárosnak ezután a többi jelenlevők közreműködésével sikerült a dühöngő huszár s annak segítségére jövő egyik társát — a harmadik nem avatkozott be — lefegyverezni, miközben persze ez is megkapta az ütlegekből neki dukáló részt, még pedig olyanira, hogy a segítségül jövő őriarantnak az egyik huszár a tett színhelyéről egyenesen a kórházba kellett szállítania.

— **(Dalárok nyári mulatsága.)** Vasárnap delután végre mégis jó idő kedvezett a pécsi dalárdának, hogy a sokszor elhalasztott nyári ünnepélyét megtarthassa. A jó időből kissé talán sok is volt, mert a közönség nagy részét ezúttal egy forró idő tartotta vissza az őszi erdőbe való kirándulástól. A mulatság azonban így is nagyon látogatott volt s kedélyesség, vigasg dolgban pártját ritkította. A két dalkör — a „Pécsi Dalárda” és a „Dalköször” — együttesen és külön is kitett magáért a lénekelt 10 számmal, a mi bizony hosszúra is nyújtotta a műsort s a nyerepmény tárgyak kisorsolására és táncra már csak késő este jutott idő, a mikor a tarka lámpionokat s a villamos lámpát följújtatták, a mi az alatt hemzsgő tarka közönséggel együtt kedves képet nyújtott. A jökevény majlisozók 11 óráig maradtak külön a ligetben, a mikor a rendes vonattal rogtak haza egy jól eltöltött déltánn és est kellemes emlékével.

— **(Kocsi a mozdony előtt.)** Az őszi vasúti átjárónál ismét szerencsétlenség történt. Penteken este 8 órakor Blachier Caesar pécsi vállalkozó személyi nyomtatott hazafelé hajtottak s az őszi átjáróhoz érve az ott álló váltóór intett nekik, hogy átmenhetnek, mire Czanka Sándor neki hajtott, hogy a mozdony előtt még átérhesen. Azonban mikor a szinre ért, az őr hirtelen leeresztette előtte a sorompót s a lovak és kocsi a szinre és a sorompó közé szorultak ép abban a pillanatban, mikor a vonat elrobogott. Szerencsére a lovak nem bokrosodtak meg. Hanem az őr — a ki pedig mundeon oka — annál inkább megbokrosodott s neki rontott Czankának és összevissza verte. Ez azonban másnap a járásbírósnal panaszt emelt a brutális őr ellen.

— **(Városok és községek megvizsgálása.)** A belügyminisztérium, mint a Nemzet-irja, elhatározta, hogy a nyár folyamán megvizsgálta országosra az összes rendezett tanácsú városokat az illetékes alispánok — a nagy- és kis községeket az illetékes főszolgabírók útján. Az utasítás a napokban küldeték szét. A belügyminisztérium megállapította a jegyzőkönyvi mintát is, mely szerint a vizsgálat fogyanatosítandó. Minthogy a belügyminisztériumban nincs oly törzskönyv, illetőleg nyilvántartás, mely a köztörvényhatóságok, a rendezett tanácsú városok és községek főviszonyait tartalmazná és a legfőbb följegyelet következetes és folyamatos gyakorlásának nélkülözhetlen segédeszközét nyújtana: el fog rendelkezni, hogy a fenn érintett vizsgálatnál egyidejűleg azok az adatok is állítsassanak egybe, melyek ama nyilvántartás czél szerinti berendezéséhez szükségesek.

— **(Postai megbízások.)** A kir. postai távirtdar, illetve postahivatalkok, a postai megbízásokat a helyi forgalomban is foganatosítják. Ehhez képest 500 frt-ig terjedő követelések behajtására postai megbízást lehet használni akkor is, a mikor a követelést magának a megbízást tartalmazó ajánlott levelet felvevő hivatalnak, avagy a levél feladás helyén működő más postai- és távirtdar, illetve postahivatalkok kell behajtani. A helyi forgalomban a postai megbízást tartalmazó ajánlott levél a helyi forgalomba megállapított tarifa szerint, vagyis 20 gr-ig (3 kr. veltől) és 5 kr. ajánlási díj) 8 kr., — 20 gr.-tól 250 gr.-ig (6 kr. veltől) és 5 kr.

ajánlási díj) 11 kr. értékű frankojegey (levéljegey) felragasztása által bérmentesítendő.

— **(Hymen.)** Frank Béla houvédminiszteri tisztviselő június 28-án vezetete oltárhoz Budapesten a terézvárosi plébániatemplomban Szilvási Olga kisaszonyt, öz. Szilvási Lászlóé szül. Szeniczey Adel uró leányát.

— **(Állatorvosi kinevezés.)** A földmívelésügyi miniszter Thaller Gusztáv II. oszt. állami állatorvost I. oszt. állami állatorvossá nevezte ki.

— **(Személyváltozások a szt. Ferencz rendiek pécsi házában.)** A szt. Ferencz rendiek pécsi zarádjából elhelyeztettek: Ángván Auréli magister és vikarius Csáktornya házifőnöknek, Simon Sándor hitzőnök Maria-Gyüdre házifőnöknek, Au erbach László főrealiskolai okleveles hittanár Főisk-Segesdre házifőnöknek és Weber Vince segédlelkész és hitelemző Nagy-Kanizsára vikáriusnak és hitzőnöknek. Ezek helyébe Pécsre kinevezettek: Ra idl Cyprian magisterré, Mat yj Márk hitzőnokká és vikáriussá, Rathman Roman főrealiskolai hittanarrá és Dömötör Damár hitzőnokká. — Varga Vi us, egykor pécsi vikarius és magister, utóbbi időben esküortányi képezde hittanár kormánytanácsossá választott és Siklósrá nevezetett ki házifőnöké.

— **(A mohácsai vásár.)** mely június hó 24-én folyt le, népes volt. Szarvasmarhát és lovat elég nagy számmal hajtottak föl, az arak emelkedtek s leginkább lovak és fejős tehenek kelttek el; serés kevés volt és jó áron kelt el.

— **(A harkányi kenes fürdő)** látogatottsága folyton emelkedőben van s ez idő szerint igen díszes társaság üdül a csodás hatású gyógyfürdőben. Peter és Pal napján ávattak föl az új tánc- és éttermet, melyben este válogatott közönség jelenlétében táncszelvények. Az estélyen Pécsről is sokan jelen voltak. A fürdővendégek száma a kiadott hivatalos jegyzék szerint június 26-ig összesen 702 személy volt, míg az utazók száma megközelíti az 1500-at. Pécsről a többek közt ott időzik Kardos Kálmán főispán Förster Béla és Wandrusch Gyula tiszarszázados is.

— **(Siklósról trinitásig.)** Siklós fejlődését nagyban gátolta természetesen elszigeteltsége két olyan faktortól, mely Siklóst illetőleg a haladásra elkerülhetetlenül szükséges a vasúttól és ezzel Pees vasarától. Az ő vasúti állomás trinitás, mely csak egyszerű megállóhely ugyan, de mégis fontos szerepet játszanék Siklós kereskedelmében és kulturtörténetében, ha a hozzá vezető út nem tenné ügyösölvá megközelíthetetlenne. Régi álmuk a siklósiaknak, hogy a siklós-trinitási út kiépüljön s mégis egy ízben Siklós községem múlt, hogy meg nem valósult. Június 25-én újból tárgyalás a került ez az ügy az érdekelt községekkel, s ez alkalommal Siklós a maga részéről 24 ezer forintot szavazott meg, Vókány község természetű szolgálattal s némi anyagi áldozatokkal is, Racz Petre 300 frttal járul az út kiépítéséhez, Kis-Tótfalu megtagadta hozzájárulását, de egyik küldöttje, Fligl Márton a jelen voltak éljenzése közt a maga részéről 100 frtot ajánlott föl; az érdekelt uradalmi bérlek s a siklósi uradalom is hozzá fognak járulni az út kiépítéséhez, melyet Siklós 2 év alatt óhajtaná befejezve látni. Mint értesülünk — ez ügy tárgyalásával egyidejűleg egy éltre való terv is nyilvánosságra jutott, a trinitás, siklós, harkány- és d-mihályi vasút terve, melynek létesítésére alakult konzorcium csak arra várt, hogy a siklós-trinitási út ügye eldőljön. A konzorcium siklósi polgarokból alakult s a vasút kiépítését egyelőre csak Harkányig tervezi.

— **(A dunagőzhajózási társaság zónatarifája.)** A mint már napokkal ezelőtt jelentettük, a dunagőzhajózási társaság elhatározta, hogy elavult szemlélytarifáját reformálja és a zónatarifa rendszerét fogadja el. Az új tarifa, mely az eddigi menetéjénél jelentékenyen alacsonyabb, július 7-én lép életbe. A dunagőzhajózási társaság zónatarifája megkülönböztet mindenekelőtt szomszédos zónákat, melyeknek föltétele és lefelé egyenlő az ár; és a voltaképeni zónát, hol megtartották az eddigi elvet és föltétele ösőbb az ár, mint lefelé. Az egész Duna négy szakaszra van fölválasztva, de a forgalmi viszonyok sajátossága következtében a zónák nagysága és az egységi árak különbözők. Az igazgatótanács azt állítja, hogy az új zónatarifa az eddigi menetének és a versenyző vasutak menet-

araihoz képest jelentékenyen előnyösebb, annál is inkább, mert az eddigi 25 kilogrammnyi szabadsúly továbbra is föntartaték, sőt a túlsúly számításánál még némi könnyítés is adatik. A dunagőzhajózási társaság igazgatósága föltétele, hogy a forgalom a Dunán ép úgy, mint a vasutakon a zónatarifa által élénküljön fog, és hogy az arméséklést a forgalom növekedése ki fogja egyenliteni. A dunai zónának minket érdeklő árszabása ez: Mohácsról Dunaszekeresre I. oszt. 60 kr., II. oszt. 45 kr., III. oszt. 34 kr.; Bajára I. 90 kr., II. 65 kr.; III. 45 kr.; Szegszárd- és Tolnára I. 1 frt 40 kr., II. 95 kr., III. 60 kr.; Kaloosára, Paksrá és Ordsra I. 1 frt 60 kr., II. 1 frt 30 kr., III. 75 kr.; Duna-földvár, Apostag-, Szalk-, Racz-Almásra I. 2 frt 30 kr., II. 1 frt 50 kr., III. 90 kr.; Adonyra, Eresényre, Erdre, Tétényre és Budafokra I. 3 frt, II. 1 frt 95 kr., III. 1 frt 20 kr.; Budapestre I. 3 frt 60 kr., II. 2 frt 40 kr., III. 1 frt 50 kr. Budapestről Mohácsra: I. 4 frt 80 kr., II. 3 frt 20 kr., és III. 2 frt. Bajáról Mohácsra I. 1 frt 30 kr., II. 90 kr., III. 60 kr. Mohácsról lefelé: Bezdánra 1 frt 20 kr., 90 kr. és 60 kr.; Apatinra 1 frt 20 kr., 1 frt 25 kr. és 80 kr.; Drávorokra, Eszékre és Gombosra 2 frt 40 kr., 1 frt 70 kr. és 1 frt., Dályára és Vukovarrá 3 frt, 1 frt 95 kr. és 1 frt 20 kr.; Palankára és Futtkára 3 frt 90 kr., 2 frt 60 kr., 1 frt 60 kr.; Ujvidékre 4 frt 80 kr., 3 frt 20 kr. és 2 frt; Titrle, Zimonyra és Belgradra 5 frt 40 kr., 3 frt 60 kr. és 2 frt 20 kr.; Pancsovára, Kubinra és Baziasra 6 frt, 3 frt 90 kr. és 2 frt 40 kr.; Moldovára, Drenkovára és Orsovára 6 frt 60 kr., 4 frt és 2 frt 60 kr. Térti jegyek sem Budapestre, sem máshova többé nem válthatók.

— **(Még se bontják le a citadellát.)** „A B. U.” a hadügyminisztériumban lévő körökből vett hítelek értesítése után azt újságolja, hogy a gellérthegy citadellát lebontásáról terjesztett hírek a legalaptalanabb koholmányoknak tekinthetők. A hadügyminisztériumban, melynek ügykörébe a citadella föntartása tartozik, mit sem tudnak az egész tervről, sőt ellenkezőleg arról tudnak, hogy a budai hegyek több csúcsára is szándékoznak hasonló négy új citadellát építeni. A citadella várórségét is föl fogják cserélni, a mi arra enged következtetni, hogy még nagyon sokáig ott is fogják tartani az újabb őrséget, mert ennek évek kellene ahhoz, hogy a komplikált őrségi szolgálatot teljesen begyakorolja. Mindébből csak az látszik, hogy az egész hazug híresztelés a citadella lebontásáról arra való volt, hogy a magyar delegációban jó hangulatra csináljanak kilátásba helyezett újabb katonai költségek iránt. Hat ilyen komisz eszközökkel dolgozik a feketesárga politika!

— **(Pénzügyminiszteri fogalmazók vizsgálata.)** A pénzügyminiszter legújabban rendeletet bocsátott ki, mely szerint a pénzügyi fogalmazói vizsgálatokra jelentkező pénzügyi tisztviselők ezúttal nem az illető, pénzügyigazgatóságok előtt, hanem a központban a pénzügyminisztériumban szervezett vizsgáló bizottság előtt tartoznak a vizsgálatot letenni.

Lapunk mai számából az anyag-halmaz miatt több közlemény kisorsult.

TANÜGY.

A pécsi róm. kath. főgimnázium értesítője az idén ismét bő tartalommal jelent meg. Az értesítő az ezelőttieknél könnyebb áttekinthetést nyújt és praktikusabb beosztás. Izléses kiállítása pedig Tais József nyomdáját dícséri. Az első helyet benne dr. Bekéfy Remig „Erkölcösi nevelés a családban” című bő tanulmányokból alapuló értekezése foglalja el, melynek 19 oldalra terjedő tartalma sok megvezetendő foglalmagában, miként kell nemzedék reményét, az ifjúságot, a tanítással kapcsolatban nevelni, hogy a mai társadalomban uralkodó erkölcsi fogyatékosságnak ellenszere — s föleg az igazságszeretet apolása — mar a családi életben, a szülők részéről alkalmaztassék. Az értekezés után a tanítási állapotokra következik, melynek főbb pontjai ezek: A tanári kar a lefolyt tanévben 15 tagból állott, köztüktől 13 eziszt. r. áldozópap és két világi. A tanítványok körében alakult iskolai testületek közül az önképzőkör Zalai Mihály tanár vezérlete alatt 50 tagból állott

kik a benyújtott pályaműveken kívül 150 dolgozatban adtak jelet munkásságukra. A pályaművek közül a Casino-pályadíjat Vukailovics Vilmos VIII. oszt. és Gyenis Janos VII. oszt. tanulók nyerték el (4-4 arany) szépprofilai dolgozataikkal. A többi pályadíjak közül Vukailovics Vilmos VIII. o. t. és Buday Laszlo VII. o. t. 3-3 pályadíjat nyertek el, ezenkívül Szeghy Sándor VII. o. t. és Reberits Imre VII. o. t. egy egy pályadíjat. A kör tagjai a szavalásban is gyakorolták magukat, mely tényszerűt érdemeik jutalmául Weidinger Jenő VIII. o. t. két jutalmat, Schlegel Gusztáv VII. o. t. és Altmann Geza VIII. o. t. egy-egy jutalmat kaptak. Mint legszorgalmasabb bírálók Ábrahám István VIII. o. t. és Buday Laszlo VII. o. t. részesültek jutalmakban. A kör vagyona 593 frt 46 krt tesz. — A segélyező-egylet az évi működése abban állt, hogy 112 könyvet és 66 frt 66 kr. pénzsegéllyel látta el a szegényebb sorsú tanulókat. Ez egylet vagyona 3957 frt 05 kr. A tanulók száma az év végén 355 volt, közöttük 325 r. kath., 4 gör. kel., 5 helv. vall., 3 ágostai és 18 izrael. vallású: 338 magyar, 14 német és 3 horvát-szerb; helybeli volt 113, megyebeli 88, más megyebeli 145, stávoimá 5 és ausztriai 4. Halalozási eset e tanévben nem fordult elő. Az érettségi vizsgálatok lefolyását már régebben közzöltük.

A pécsi főreáliskola az évi érettesítői Dicskai Győző összeállítását mellett 104 lapnyi terjedelemben jelent meg. Az elején két értekezésből, az egyiknek címe: „Az algebraiailag megoldható egyenletek gyökének szerkesztése másodrendű görbe vonalakkal”, melyet Maksay Zsigmond főreáliskolai tanár írt, a másiké: „Egyeszerű geographiai fókálzatok készítése”, melynek Kiss József főreáliskolai tanár a szerzője. Mind a két értekezés igen becses munka. Az első a harmad és negyedrendű egyenletek gyökének eddigi ismeretien szerkesztési módját tárja elénk, nemcsak a szakutódos, hanem a középiskolai tanuló által is oly hozzáférhető módon, hogy az értekezésnek ez utóbbi előnyös tulajdona teljesen indokolta, hogy ma középiskolai érettesítőben megjelent. Bár e kérdéssel már szerző is mondja: „régibb és újabb időben neves matematikusok foglalkoztak s nevezetesen, hogy e tárgyra vonatkozó ilyen dolgozat néhány év előtt a berlini akadémiá Steinerfele díjat is elnyerte, de e dolgozatok egyike sem volt szerző kezében, sőt azokat mai napig sem ismeri. A mikor egyeszet a kitűnő dolgozat megjelenésén nagyon örülünk, sajnáljuk, hogy a magyar matematikai irodalomra ez a nyereséget tevő dolgozat már előbb 1886 dik év után, a mikor mind szerző mondja, már készen volt vele, valami hazai vagy külföldi szakt folyóiratban nem látott napvilágot. — A másik értekezés az iskolai oktatásra lépezgő munka. Az új iskolai tanterv életbelépett óta a geographiai fókálzatokra vonatkozólag tankönyvirodalmunkban mi haladás sem történt. Szerző ezúljá: hogy t. i. értekezésével e mulasztáson segítsen, — teljesen sikerült. Csak meg az volna óhajandó, hogy e becses munka külön leányomában is napvilágot látván, az ifjuságot a későbbi években is a jegyzeteket terhetől fölmenten. Az iskolaév elején a pécsi főreáliskolába 382 tanuló iratkozott be, telat 22-el több mint a múlt évben. Ez a szaporodás okozta, hogy az I. és II. parallel osztályok mellett a III. parallel osztályt is föl kellett állítani, mi által az osztályok száma 11 re szaporodott. Az elhelyezést Pecs város közönsége újabb építkezés által tette lehetővé, a miért a főreáliskolai igazgatóság évi beszámolójában meglehangú köszönetet mond. A reudens tárgyak tanárainak száma 17, a rendkívüli tárgyak és hitoktatók száma 5-5. A rendkívüli tárgyak közül, különösen a gyorsírást (38) és a vegyi gyakorlatokat (23) hallgatta számosabb tanuló. Az érettesítő „Visszapillantás” című részéből a nagy közönség érdekében kiválólag a következő sorokat (38. lap) kell kiemelünk: „A tanulmányi eredményt általában kielégítőnek mondhatni, habár nem lehet tagadásba venni, hogy az elért eredmény egyik-másik osztályban fényesebb sikerben is nyílváult volna, ha a szülők és házi gazdák szorgoskodása mindig karöltve jart volna a tanártestület intencióival és ha a szülők, vagy azok helyettesei a velők időközönként közzölt írásbeli figyelmzeteiket mindenkor a kellő méltanylással fogadtak volna. — E szavak komoly és nagyon komoly intelmek jövőre a szülők és

azok helyetteseinek. Mert bár a mi tudomásunk szerint ez évben már annyi szülő és szülőhelyettes érintkezett az igazgatósággal és a tanártestülettel, hogy kitlön termet kellett berendezni arra a célra, hogy szülő és tanár zavartalanul értekezessenek, mindamellett a fentebbi sorokból az tűnik ki, hogy a szülők és a tanártestület között még most sincs meg az az általános és bizalmas érintkezés, melynek hiánya az ebből származni szokott káros következményeket eloszlatathatná. A szülők komolyan fontolják meg a dolgot, mert indolentiájuk kiválólag a maguk és gyermekeik karát okozza. Az igen tartalmas és tanulságos értesítő adataiból meg a következőket kell kiemelünk. A segítő egyesület, Kosztka György tanár vezetés alatt a letolyi tanévben is áldatosan működött, a mennyiben 5 foyamodó tanuló 27 frt készpénzzel és 88-at 727 tankönyvvel 927 frt 29 kr. erejéig részesített segélyben. Az önképző kör dr. Gerecz Péter vezetése alatt célzudatos, az iskola földatanak megfelelő munkásságával, valamint 34 kötetet tevő könyvtári gyarapodásával a tanulók szellemi fejlődéséhez jeleutkeken hozzájárult. Az értesítő statisztikai adatai a mikor élő tkre a pécsi főreáliskola tanulmányi niveaujának, ugyanekkor kiváló tanusagot tesz arról, hogy a midőn a beiratkozott tanulók közül 166 baranyai és más megyebeli, 182 tanuló pécsi illetőségű, tehát a pécsi főreáliskola első sorban a helyi szükségletnek organuma. A sok elismerésben részesült könyv- és szertára, valamint bútorzatának kiválóágáról ez alkalommal csak annyit említtük, hogy azok mai egyenértéke 35244 frt 79 kr., a mi bármely francia vagy német középtanoda igényeit is kielégíthetné.

CSARNOK.

A fekete kandor.

— Fordította: Schön Gyula. —

(Folyt. és vége.)

Ezalatt Margit még mindig várakozott a festő műteremben, midőn hirtelen eszébe jut, hogy zavarában a boudoir ablakát, sőt még ajtaját is nyitva feledé és az ékszeres őrizetlen hevernek az asztalon. A gondolat, hogy Sauvené minden perezbén haza térhet, kétségbe ejti a szegény kis Margitot. De hogyan merjen a nyakék nélkül haza menni? Mit tegyen? . . . Végre mentő-gondolata támadt, tédre hull és ájtatosan rebegi:

— Oh paduai szent Antal! buzgógn légy segítségemre, hogy megtaláljam az ékszert és én apácza leszek . . . Én . . .

— Kezét már esküre emelte, midőn egy másik kéz leszorította azt — Raul volt.

— Isten nem fogad el ilyen esküt; kedves kisasszony, térjen vissza nyugodtan keresztanyjához. Nem valószínű, hogy ő az ékszert még ma fölakarna venni. Én mindent elkövetek, hogy megtalálhassuk. Szobája ablakából éppen átúzhel; mihelyt meg lesz, én egy fehér kendővel jelt adok; kegyed ki jön, én átadom a nyakékot s minden föltűnés nélkül vissza teteli a szekrénybe.

— Oh uram, mivel háláljam meg sziveségét? — dadogá Margit, könyvtől nedves szemét Raulra emelve.

A művész nem telet, Margit bájos arca szépségének eme teljes őszhangja, bámulatra ragadta őt.

— Ej bolond vagyok, — gondola, — megígertem, hogy előteremttem az ékszert és valósággal azt se tudom, hol találom meg azt az atkozott macskát.

Ismételen átkutatja a hazát, folyton „Mephistó” kiálta, de ismét — sikerteleül.

Janos, ki szintén a macskát kereste, még mindig nem tért vissza. Raul várt, két, három óráig, de az inas csak nem jött.

Végre másnap reggel sárosan, tépott ruhával megjelent a szegény fiu.

— Nos! — kiált rá Raul, — honnét jössz, hol voltál annyi időn át?

— Az őrdögnek torkából, — nagyaágos ur!

— Hol van a macska? . . . A nyakék? . . . add ide gyorsan!

A szolgál siránkozó arczot vágott, képe arca bosszura nyúlt és panaszosan mondá:

— Hiába fáradoztam; iszonyu kalandjaim voltak.

— Csak semmi ostobaság, azt mond meg, hogy mi történt veled!

— Hát kérem a fiatal urak is segítettek keresni a macskát, de én oly gyorsan mentem előre, hogy eltévedtem, nem tudtam hol vagyok. Cziczic! kiáltottam folytonosan, botommal a bokrokra vágdaiva, hogy előgörjjon, ha esetleg ott lett volna. E közben éj lett és olyan sötét, akár a farkasveremben. Tovább siettem, de akkor lábaimmal valami drót kerítésben fűakadtam és én egy mocsárba estem.

— Boulognei erdőben? — kérde Raul kételkedve.

— Igen ott. Nagy nehezen kivánszorogtam de el is atkoztam a világ minden macskáját, de még a kisasszonyt is. Alig haladtam előbbre, midőn egy púba kéz megfogta az enyémet és két kar megölt. Mindjárt gondoltam, hogy nő, csak azon csodalkoztam, miérek van most nyár derekán preues ruhája. „Asszonyom ön téved!” — mondám neki és mivel léptek halottam közeledni — szökni akartam, de ő szóltani meg szorosabban ölelt meg . . . Ekkor éreztem, hogy valaki atfogja lábamat . . . Ijedten fölsikoltok, midőn oly rébus útes érte fejemet, hogy elkabultam és elvesztettem eszméletemet. Ezelőtt egy orával tértem csak magamhoz, nagyságos uram, a reudőrségnél.

— A reudőrségnél?

— Igen, körülvéve reudőroktól és alattkerti öröktől. A dróthálózatot keresztül az alattkertebe estem s azt hitték, hogy tolvaj vagyok. Azzal gyanúsítanak, hogy az orau-utangot akartam ellopni.

— Mit, az a nő, csak nem! . . .

— Igemis is az, — vágott Raul ur szavába a szegény Janos, — úgy mondta, ma jom volt, mely a ketrecből szökhetett meg. — Csak nevesen nagyságos ur, de én nem nevettek. Egészen össze voltam törve, egyik lábamat alig bírom mozdítani. Egy reudőr orvost hívott és Renard orvos ur jött el, a nagyságos ur orvosa. Nagyon meg volt lepetve és kérdezte, hogy mit keresek én itt. Elbeszéltem neki a szerencsétlenségemet s ő kezességét vállalt értem, így tudtam haza jönni.

— De a nyakék . . . a kandur?!

— Oh nagyságos ur, előbb meglehetne egy szak liszben egy tüt megtalálni, miut a boulognei erdőben egy macskát.

E pillanatban egy panaszos „miau” hallatszott a kertben, odasiettek s megtalálták Mephistót, majdnem életeslettél, de a nyakáról már hiányzott az ékszer . . .

A fiatal leány első gondja az volt, hogy észrevétlenül haza érhesen — ő legalább azt hitte, nem látta meg senki és elzárta az ékszerket. Alig esukta be a kis szekrény ajtaját, midőn Sauvene koesija bejött az udvarra. Margit szive hevesen dobogott. Szobájába sietve, magára zárta az ajtot.

A szokott órában ebédhez hívták; a szegény leány képtelennek érezte magát keresztanyjával találkozni; azt telette, hogy beteg; bocsanatot és engedelmet kért, hogy szobájában maradhasson; de hangja oly izgatott volt, hogy a szolgál gyorsan lesietett, a nagyságos asszonynak jeleutendő, hogy a kisasszony beteg.

— Mondja meg neki Pelagie, hogy hivasson orvost. És most asztalhoz!

Pelagie kisasszony komorna hosszú, sovány alak, ki azt képzelte, hogy 5 művelt hölgy és az egész világra haragudott, mely őt félre ismeri, különösen pedig Margittra, kit szépsége és fiatalága miatt gyűlölt.

Mialatt fölment, gúnyos mosoly vonult el ajkán.

Kopogott. Semmi felelet.

— Meg vagyok bízva, kisasszony, hogy orvost hivassak.

— Kérem Pelagie ne tegye; csak egy kis migréne van, de azt hiszem, az álom el fogja űzni. — Sietett felelni Margit.

Pelagie valamit mormogott és lesietett a lépcsőn.

Margit az ablakhoz ment és elfoglalta megfigyelő állását, szeméit folyton Raoul műterme ablakára irányozva; minden perczen a vigaszt nyújtó zsebkendőjét vélte látni.

Az ebéd nem tartott sokáig. Sauvené kissé fáradtan visszatért szobájába és mialatt Pelagie az öltözésnél segített neki, Margit hogylétéről tudakolódzott. A komorna zavart mosolyt színeltséssel nem felelt.

— Feleljen hát! Nem ért engem?

— Istenem, nagyságos asszony, nagy zavarban vagyok... Engedje meg, hogy hallgassak... Az én állásomban mindent kell látni... hallani... de semmit sem szabad szólni.

— Mit látott és hallott? Beszéljen, akarom tudni!

Pelagie szeméit földre sűtötte.

— Várom feleletét! — tévé hozzá Sauvené.

— Nem szeretnék Margit kisasszony ártalmára lenni.

— Türelmetlenné tesz, beszéljen rögtön!

— Ha nagyságos asszony kényszerít, engedelmeselem.

És elbeszéli, hogy a kisasszonyt látta az ablakból kinézni, mihelyt a nagysága elment; hogy Margit csak 10 percczel előbb jött haza, mint a nagysága; hogy nagyon izgatott és nem is néz ki beteg, nincs is migréne; és ha nagyságos asszony őt kis szobájába követné, meggyőződhetnék, hogy a kisasszony nem fekdült le, hanem az ablaknál áll, melyből a szomszéd fiatal emberrel jelek által értekezik.

— Mit bizonyít ez? — kiált Sauvené, ki egészen halvány lett; — a szegény leány valószínűleg tüdőst keres főfájása ellen.

— Ha följönne a második emeletre, úgy meglátná, hogy az a lég fiatal leányoknak nagyon egészségtelen.

Sauvené fölment, hogy a rágalmakról személyesen győződjk meg. Látta Raoul a nyitott kivilágított ablaknál, a mint „nem“-et intett és kezét szívére tette, azután becsukta ablakát; erre Margit is vissza vonult az ablaktól.

— Egy szót sem minderről, Pelagie... számítok titoktartására... Kétszen föl holnap reggel 8 órakor. Margitot boudoiromba küldendő, mialatt nálam lesz, ön minden holmiját összeszedi és becsomagolja.

— Nagysága vissza akarja küldeni a zárdába?

— Majd gondolkodni fogok fölére, mit tegyek. Most hagyjon magamra és teljesítse parancsolataimat!

Sauvené és Margit nagyon rosszul aludtak; mindhét türelmetlenül várta a nap fölkelését.

Végre beköszöntött az. Sauvené ékszerszekrénye mellett ült és a Pelagie által előhívott Margitot szigorú arc kifejezéssel fogadta.

— Beszélj el, hol töltötted a tegnapi napot, monda, mialatt a rosszat sejtő leányt székkel kínálta meg. — De el ne hallgas semmit, épen semmit!

Margit nem volt képes egy szót sem ki ejteni.

— Értettél?

A szegény gyermek összetette kezeit.

— Látod, szerencsétlen, mindent tudok!

— kiáltá Sauvené haragosan.

— Margit leereszkedett székéről és térdre esett, bocsánatért esdett és szeméből sűrű könnycseppek hullottak.

— Igaz tehát? — kérde szigorúan Sauvené.

Margit feje majd csaknem a földet érintette.

— Halálán teremtet! tehát úgy hálalod meg jótéteményemet!... Az igazságot, a teljes igazságot akarom hallani!

Most heves zokogással megszakított hangon elbeszéli a kis leány, hogy mialatt az ékszer-szekrényt rendezgette, igen melege volt. Egyedül vélvén magát, kendőjét letette és anynyi bátorságot vett magának, hogy a fülbevalókkal és nyakékkal díszítte magát. E pillanatban észrevette őt, hogy a kerítésen átászott.

Olyan szép, szelid kinézésű volt... az ablakhoz támaszkodott és... a mily meggondolatlan voltam, beszélgetni kezdtem vele. Kérdeztem tőle: „Szépnek tartasz, ugyebár?“ Erre a szobába ugrott és nyajkászkodott velem.

— Istenem! Istenem! — kiált föl Sauvené.

— E pillanatban ostoba ötletem támadt;

oly szép nyaka volt, hogy kedvem kerekedett látni, hogyan fogna állni az ékszer rajta. Alig csuktam be zárat, midőn a szél becsapja az ablakot. Megijedt és elszökött az ablakon keresztül; elérte a szomszéd parkot és eltűnt. Utána siettem, ki az utcára... Senkisé ismeri. Hick festő ur villájában említették, hogy ott van otthona és Hick Raoul ur oly jó volt, nekem a keresésben segítségemre lenni. De sikertelenül. Megigérte, hogy mihelyt az ékszert megtalálta, azonnal jelt ad egy fehér kendővel. De már látom hiában várok... oh, én szerencsétlen, veszve vagyok. — És zokogni kezdett.

— Nevét! — kiált Sauvené, halott halványan, minden tagjában reszketve.

— Kinek a nevét?

— A gazemberét, ki nyakékemmel megszökött.

— Mephisto!

— Az csak álnev lehet... ki az? hol van? mi a hivatása? tanuló vagy inas?

— Kiről beszélsz, keresztanyám?

— Az élbetlenről, a rablóról!

— De hisz az egy macska!

— Egy macska?

— Igen, egy fekete angora-kandur!

— Örülsz vagy?... Macskára akasztottad ékszeremet?

— Igen.

— És csakugyan kandur volt az, ki szobádba ugrott és ölelgetett.

— Hát ki más, keresztanyám?

Sauvené föligrék székéről, átélteli és hevesen megéskolja Margitot.

— Gonosz gyermek, hogy megijesztettél!

Az ajtón kopognak és Pelagie jelenti, hogy egy ur van lenni, ki a kisasszonnyal beszélni óhajt.

— Ó az, keresztanyám, Raoul ur, engedje följönni!

Néhány perc múlva Hick Raoul áll előtte.

— Oh uram, mily borzasztó éjszakám volt! — kiált Sauvené.

— Igen sajnálom asszonyom, hogy nyugalmában zavartott; de az ékszer csak alig tíz percre, hogy kezeim közt van. Im, itt van!

— És Mephisto? — kérdi Margit.

— A szegény állat az éjél borzasztó állapotban és nyakék nélkül jött haza. Képzelteti fölindulását. Csak ma reggel támadt a szerencsés ötletem, hogy a csatartért, vagyis a csatornát megvizsgáljam. És ime!

Magától értődik, hogy Hick Raoul Sauvené asszony házában igen gyakran hivatalos lett. Megszerette a bájos Margitot és elnyerte kezét. A lakodalmat is nagy pompával ülték meg.

Ha a szíves olvasó véletlenül Hick testő képét, mely gyönyörű szőke leányt ábrázol, meglátandja, kezében gyémánt ékszerrel, ölében fekete angora macskával, mely lábát kinyújtja, hogy az ékszerrel játszadozzék — ugy bizonyára fogja tudni, hogy a híres festőnek — kinek igazi nevét én egyik vagy másik el is fogja találni — mi szolgált alapul szép képéhez.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlővessző-forgalom szabályozása.

A szőlővessző-szállításnak a belföldi forgalomban való szabályozása tárgyában a földmívelési miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, mely szerint a zár alatt lévő területekre, vagyis olyan községek határába, melyben a filloxera jelenléte megállapított és melyek ennél fogva hivatalos filloxera-záralt alá vétetnek: bárhonnan, akár európai, akár amerikai fajta gyökerekes vagy sima vesszőket szabad szállítani. Zár alatt nem lévő királyhagyományi területekre azonban semmiféle szőlővesszőt szállítani nem szabad; az ország többi részeiben zár alatt nem lévő területekre csupán az illetékes szakközegek által a filloxera támadásai ellen mentesség (immunitást) biztosító és ezen tulajdonságnal fogva „immunis“-nak nevezett futóhomok-talajú területekről s innen is csak sima szőlővesszők szállítása engedhető meg a következő (3 ik) pontban részletesen körülírt eljárás szerint. Immunis talajú területekre bármilyen (tehát európai vagy amerikai) fajta, akár gyökerekes, akár sima szőlővesszők szállítása bárhonnan meg van engedve, viszont immunis területekről származó, akár európai, akár amerikai fajta, de csakis sima szőlővesszők szállítása a földmívelésügyi miniszter által a rendeletési hely törvényhatósága részéről előterjesztett kérelem alapján, zár alatt nem lévő és nem immunis homoktalajú községek határába is megengedhető. Gyökerekes szőlővesszőket azonban zár alatt nem lévő határokba, még immunis talajú területekről sem szabad szállítani. Egyes törvényhatóságok, járasok vagy községek tekintetében a miniszter — az illetékes törvényhatóság előterjesztése alapján — egyszer mindenkorra érvényes határozatot is hozhat arra nézve, hogy szabad e az ottani, zár alatt nem lévő határokba, immunis talajú területekről sima szőlővesszőt szállítani. Az olyan, nem immunis futóhomoktalajú községekre nézve, melyekben eddig szőlőmívelés nem volt, s melyek ezen oknál fogva zár alatt nem is lehetnek, fölmerülő esetekben a földmívelésügyi miniszter állapítja meg, hogy az ilyen községre nézve — a szőlővesszőforgalom tekintetében — jelen rendelet melyik pontjának határozmányait irányandók. Az előző pontokban megállapított szabályok kizárólag a vasuton vagy hajón, avagy esetleg postán történő szőlővesszőszállításokra vonatkoznak. A tengelyen (kocsin) történő vesszőszállítás tekintetében a következő szabályok irányadók: Szőlővesszőt a származási helytől a rendeltetési helyig kizárólag tengelyen (kocsin vagy szekéren) szállítani csakis ugyanazon zárt csoporton belül van megengedve. Ezen kívül még a következő esetekben szabad szőlővesszőt tengelyen szállítani: a) immunis futóhomoktalajú telepről, zár alatt nem lévő olyan rendeltetési helyre szant sima szőlővesszőket, a hová ilyen vesszők szállítását a földmívelésügyi miniszter, a jelen körrendelet 3. b) pontja értelmében, a rendeltetési helyre nézve illetékes törvényhatóság részéről előterjesztett kérelem alapján megengedte; b) bárhonnan, immunis futóhomoktalajú telepre és c) filloxera miatt zár alatt lévő helyre szant, akár sima, akár gyökerekes szőlővesszőket; a származási helyről a legközelebbi feladó vasut- vagy hajóállomásra;

valamint a leadó vasut- vagy hajóállomástól a rendelkezési helyig akkor is szabad tengeren szállítani, hogyha a leadó vagy leadó vasut- vagy hajóállomás nem fekszik a származási vagy rendeltetési hely zárlati csoportjának határan belül és így e miatt a vesszőszállítmányt tengeren kellene a csoport határan keresztül vinni. A jelen rendelet értelmében megengedett, vagy megengedhető szőlővessző-szállítások foganatósításához szállítási igazolványok szükségesek, melyeket ez a rendelet 1. pontja alatt jelzett esetekben a rendeltetési hely illetékes törvényhatóságának első tisztviselője, midőn pedig immunis talaju telepekről zár alatt nem lévő területre tervezett sima szőlővessző szállításáról van szó, akkor esetről esetre e miniszterrel, s végül d) abban az esetben, midőn hivatalosan immunis honoktalajának konstátált területekre, akár zár alatt lévő, akár zár alatt nem lévő területeiről származó gyökéres vagy sima szőlővesszők szállításáról van szó, ugyancsak a rendeltetési hely törvényhatóságának első tisztviselője állítja ki.

NYILT-TÉR.†)

Veteránok! Mi is ugyanazon címet adjuk ezen cikknek mint a „Kaposvár” című hetilap 23. száma. Jól kezdi a „Veterán” cikkírója, hogy haladunk, mert biz vajmi kevés bizonyíték is már Kaposvárott a városiasságból, mert legújabbban is alakult egy nemes czélu egyesület és pedig „Az első pécsi Veterán segélyező egyesület” ennek kaposvári fiókegyelete; így tehát van szerencsém a n. érdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a fenti egyesület nálunk igen is megalakult s hogy ezen egyesület a király 25 éves diadémis uralkodásának örök emlékére alapítottatott s hogy ezen egyesület ő cs. kir. fensége József főherczeg védnöksége alatt áll, ki ezen partfogást 1875. évi augusztus hó 27. en eladogadni méltóztatott. Az egyler ezejára a király és a haza iránti hű ragaszkodást polgártarsai körében tovább terjesztet; betegség esetében ez egyleti tagokat segélyezni; elhunyt tagot az egyesület költségén eltemettetni, azoknak a végtszeteletet megadni és azok visszamaradottait minden lehető módon segélyezni. Miután a fentieket a n. érdemű közönséggel ezekben közölni volna, vissza kell teremem a „Kaposvár” című lap 23. számában előforduló „Veterán” czim alatt megjelent előzárj tészettét cikkre. — Ugyanis: nem tudom, hogy ki lehet a fenti cikk szerzője, hanem az tény, hogy nem mutat valami lángeszre. de annál inkább mutat nagytoku szükkeblüzsre, mert ha valaki ok nélkül ily nemes czélu egyesület, a melynek élén, mint fentebb előadtam, József főherczeg őfensége áll, ily méltanytalannul mutat be a n. érdemű közönségnek; azt hiszem, hogy nem valami nagyon humánus gondolkodásra enged következtetni. Csupa ferdeségeket és valótlanságokat közöl a cikk általában; így a többi között az egyenrubaról is; ugyanis azt állítja, hogy az egyesület alkuszit küldött volna Szimphiezintékhoz, miszerint engednek át azon egyenruhákat, hitelbe és olcsó árban, a melyeket ők már többé nem viselnek. Erre csak annyit válaszolhatok, hogy ezt és az egyenruhát is egyáltalán kár volt neki előhozni, mert mi majd csak csináltatunk magunknak tetszésint szerinti egyenruhát, nem ugyan holmi bő kabátok avagy letett nadrágokból (?). Moudom, kár volt neki előhozni, mert az egyenruháról aztán nekünk is jutott am eszünkbe valami, — ama pár évvel ezelőtt a „Kaposvár” című lapban a Korona sörösarnokában valakivel eljártott s a t. közönség által bizonyára meg nem felejtett érdekes vigjátéknak volt okozója. A midőn ezeket tájékozasul a n. érdemű közönség b. tudomására juttatni szerencsém van, egyuttal kijelenlem, hogy ugy a fiók-egylet, mint a magam személyében jövőre minden további hírlapi polemát mellőzni fogok.

Az első pécsi Veterán segélyező egyesület kaposvári fiók-egyletének elnöke.

Lázár István.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Lapfajtájados: NAGY FERENCZ Felölös szerkesztő: HAKSCH LAJOS.

Hirdetések:

A cs. és kir. kiz. szab.

Herzog Sándor gyárai, Bécs, I., Graben, Bräunerstrasse 6.

szállítanak elismert legjobb minőségű

Mosógépeket,

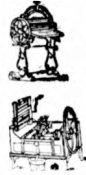
(Strakosch és Poner szabadalmozott)

facsarógépeket,

ruha-mángolókat,

vasalógépeket

sat.

Csatorna-zárakat,

önmozgásu,

legjobb védelem

áradás ellen,

patkányok ellen,

csatorna büz ellen.

Meidinger-kályhákat

egyszerűt és díszes kiállításban.

szabályozható

töltő-kályhákat,

Caloriferest,

Központi fűtések,

szellőztető készülékeket.

Eladás jótállás mellett. — Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

A LEGJOBB CZIGARETTA-PAPIR.

Nem üres reklam, hanem a tudomány legelőkelőbb személyiségi által bebizonyult tény, hogy a

„LES DERNIÉRES CARTOUCHES”

zigaretta papir **BRAUNSTEIN FRÉRES** gyárából (Páris 65 Boulevard Exelmaus) a legkönyebb és legkitűnőbb.

A kereskedelemben előforduló különböző jobb cigaretta-papiros előkelő tudósok által összehasonlító **vegyelemzésnek** átvettettek, így Dr. Pohl, a bécsi vegytan egyetem tanára, Dr. L. ebarmann tanár a budapesti allami vegytan- és farmakológiai intézetben dr. Soyka Hygienie tanár a prágai nemzeti egyetemen és mindezen összehasonlító vegyelemzések mindenkör azon eredményt adták, hogy a **BRAUNSTEIN FRÉRES** czég cigaretta-papirosa a legfinomabb és legjobb.

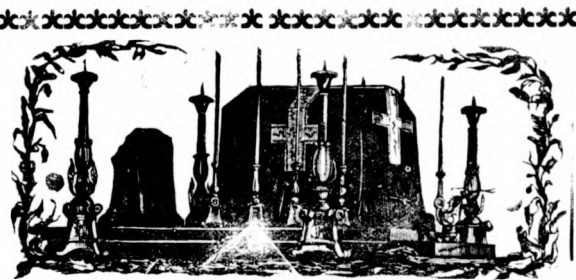
Valódi csak azon papir, melynek etiquettej mellett rajzhoz hasonló és **BRAUNSTEIN FRÉRES** czéget visel. Ezen czég cigaretta-papirjánál minden esomag anyai lapot tartalmaz, a mennyi az etiquettej följegyezve van.

A gyár

BRAUNSTEIN FRÉRES

czég alatt **Bécsben I. ker., Schottenring 25. sz.** raktárt tart cigaretta-papirját és cigaretta-hüvelyei elarusítására.

Valódi francia cigaretta-papirunk „Les dernieres Cartouches”, valamint valódi francia hüvelyeknk „Les dernieres Cartouches” papirból, melynek minden doboza Braunstein Freres czéget viseli, Pécsen **ALT** és **BÖHM** czegg **REINFELD A.** uraknál kapható.

„CONCORDIA”

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerin a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — ugy a halottak szállítására létesített üzletünket újabb átalakítások, — mindennemű igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tapintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályu temetkezéseket — ugy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA” első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Tuma Venczel, Krisztián József, Schubársky János, Wranitsch György.

MAGYAR ASPHALT-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest.

Pécsi főképviseletége Lauber Rezső

Mária-utca 43. szám.

Elvállal helyben és a vidéken is kocsutak, járdák, istállók és magtárak aszfaltozását; ugyszintén nedves lakások szárassá tételét, alapfalak izolálását és mindennemű asfalt anyag elkészítését, jutányos föltételek mellett.

903.
1890. sz.

Arverési hirdetemény.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium f. é. 27352-ik számu rendelete folytán ezennel közhírré tétetik, hogy a Baranyamegyében **Vaiszló, Paprád, Sámód, Hidvég és Besencze** községek határában fekvő 1922 kat. hold kiterjedésű és a m. kir. vallásalapítvány tulajdonát képező

erdei vadászati jog

1890. évi július hó 1-jétől egymásután következő hat (6) évre — A nagyméltóságú Miniszterium az ajánlattevők közt szabad választása és jóváhagyása fenntartásával — 50 lrt kikialtási ár mellett, zárt ajánlati versenytárgyalás útján haszonbérbe fog adatni.

Az erre vonatkozó 50 kros bélyeggel és 10 százalék bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok melyekben a beígért évi haszonbér számokkal és betívvel — nemkülönben az is kiteendő, hogy ajánlattevő a szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti — **f. évi július hó 15-én d. e. 10 óráig a pécsváradi m. kir. klp. ker. erdőhivatalnál** nyújtandók be.

A szerződési feltételek a pécsváradi m. kir. klp. ker. erdőhivatalnál — valamint a vaiszlói kir. klp. erdőgondnokságnál, a hivatalos órák alatt bármikor behatározhatók.

Pécsvárád, 1890. évi június 28-án.

A m. kir. klp. ker. erdőhivatal.

9127

1890. sz.

Arverési hirdetemény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajtónak Martou János keszülilakos végre hajtatás szennvedő elleni 150 lrt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. járásbírószág területén levő Keszü község határában fekvő a keszül 230. sz. tjkvben felvett I. 106. b. hszsz 82. sorsz. házra és 1/2 te lekre 772 forint kikialtási árban; mégis + 937 b/2 hszsz. fekvőségre 29 forint kikialtási árban az arverést elrendelést és a fentebb megjelölt ingatlanok **1890. évi augusztus hó t-ső napján d. e. 9 orakor Keszü község házában** megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, át, vagyis 77 lrt 20 kr. és 2 lrt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiadott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Pécsen, 1890. évi június hó 11-ik napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvénzbíró

„EQUITABLE“

Egyesült Államokbeli életbiztosító-társaság
NEW-YORKBAN.

Alapítatott: 1859-ben.

Biztosított tőke	1859 végén	1.877.041,666	frt — kr.
17 biztosított	1859 évben	428.000,200	„ —
Összes bevétel	1859	76.984,220	„ —
Vagyton	1859 végén	267.876,774	„ —

Az összes nyereség a biztosítottak javára fordítatik és a közönséges kötvényeknél már a második díjrészt lefizetése alkalmával fizetetik vissza, míg a fél- és a szabad Tontina terv szerinti kötött biztosításoknál összegyűjtve a perodus végén szolgáltatják ki készpénzben.

Az „EQUITABLE“ minden kötvénye 3 illetve 2 esztendő múltán megátamdatlanulna válik, a mennyiben az esetre, ha a biztosítási-díjfizetések a kötvény értelmében megőrtentek, a biztosítottak követelményei egyáltalán nem utasíthatók vissza és a társaság azok kielégésére feltétlenül kötelezve van. Ezen újítás által az „EQUITABLE“ biztosított ügyfeleinek teljes megnyugtatást nyújt arra nézve, hogy halál-esetben, az elhalálozás behozonyítása után, a biztosítási összeg az illetékesek kezéhez, minden körülmények között azonnal kifizetetik.

Hövebb tudósítással, ugyszintén prospectusokkal és ajánlati úrlapokkal készségesen szolgálnak a fő- és kerületi ügynökségek nemkülönben az

„Equitable“ Magyarországi aligazgatósága

Magyar lestanadói- és pénzügyi-bank

Budapest, V., Dorottya-utca 6 sz.

EXPEDITION VON MÖBELN
● ohne Emballage

PECS
HOEFMANN KARBOLTI
HOEFMANN FUNFKIRCHEN

BUTORAKTÁR MÖBEL LAGER
und
TISCHLEREI
mit Dampfbetrieb

BUTOROK CSOMAGOLÁS
mélkül szállítása

35 gézerővel berendezett
ASZTALOSÜZLET

Üdülő helynek alkalmas

és a városhoz közel (skóközi, kálvária-, tetteyi-, fribeis-dülok valamelyikében) fekvő

szőlőskerti lakás kerestetik.

berendezéssel vagy anélkül, szerény föltételek mellett.

Szíves ajánlatok e lap kiadóhivatalához intézendők.

Kerestetik azonnali felvételre vas-és fűszer-kereskedésbe két, jó házból való fu

t a n o c z u l.

Hol: megmondja a kiadóhivatal.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. t. községet, miszerint Pécs szab. kir. város tek. rendőrkapitányi hivatala által

cselédközvetítő intézet

felállítására engedélyt nyertem, mely intézet **Király-utca 28. sz. Edhoffer-féle házban**, a Segélyző-egylet átelében helyeztem el s azt **f. évi hó 1-én** megnyitottam.

Pontos és gyors eljárásom folytán iparkodni fogok a n. t. közönségnek b. bizalmát megnyerni annál inkább, mert célozom az ezen üzött visszaéléseknek eljéjtenni.

A közvetítésért a szabályrendeletben meghatározott következő mérsékelt díjakat szedem:

1. Cselédközvetítésért a gazdatól 30 krt, cselédétől 20 krt.

2. Szoptatós dajkák, gazdaasszonyok, komornák után a gazdától 60 krt, a szegődöttől 40 krt.

Megjegyzem, miszerint az intézeti szolgának egyik föltől sem szabad borralalót vagy ajándékot, követelni.

Közvetítéseket a vidékre is eszközölk.

Pécsen, 1890. július hó 1-én.

Tisztelettel

Réder Károly.